

અનઅબાતે પરસ્તાન

૨૦૬૨ ^{ઉર્દૂ}
બાહારીસ્તાને ધરક.

નાટક દો બાબકા.

વારતે ગીરોહ, વીક્ટોરીયા નાટકકે

તાલીફ કીયા

મુનશી માહમુદમીયાં મુતબલુસ બરૌનકને

ઝો ૨

છાપકે ઈજહાર કીયા વારતે ખાસો આંમક,

માલેકાંને

ગીરોહ વીક્ટોરીયા નાટકકે હુકમસે

જેહાગીર બેજનજી કરાંત ઐર કાવશજી પેશવનજી શગફને

જાબાને ઉર્દુ બ હર્ફે ગુજરાતી.

ALL RIGHTS RESERVED.

સબ દાઅ ॥ માહફુજ કીયા હુએ.

મુન્મઝ,

અલાવન્સ પ્રીટીંગ પ્રેસ, નાં ૭ મરીન સ્ટ્રીટ,

કાવશજી પેશવનજીને છાપા હુએ.

ઈંડ સં ૧૮૮૪ ઈંગ્રેજી.

કીમત છે આને.

૨૦૪૨

અન્યેષાતે પરસ્તાંન

ઉર્ફ

બાહારીસ્તાંને ઇશક.

નાટક દો બાબકા.

વાસ્તે ગીરોહુ વીકટોરીયા નાટકકે,

તાલીફ કીયા

મુનશી માહમુદમીયાં મુતખ્ખલુસ બ રૌનકને

ઝોર

છાપકે ઈજ્જહાર કીયા વાસ્તે ખાસો આમકે,

માલેકાંને

ગીરોહુ વીકટોરીયા નાટકકે હુકમસે

જેહાંગીર ખેજનજી કગાની આર કાવશજી પેશવનજી શરાફને.

જામાને ઉર્ફુ બ હુર્ફે ગુમરાતી.

ALL RIGHTS RESERVED.

સબ દાઅવા માહકુજ કીયા હુએ.

મુખ્ખઈ,

અલાયન્સ પ્રીટીંગ પ્રેસ, નાં ૭ મરીન સ્ટ્રીટ,

કાવશજી પેશવનજીને છાપા હુએ.

ઈં સં ૧૮૮૪ ઈસેજી.

૨૦૬૨ તખ્તએ નાટક.

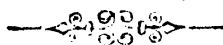
સમરવર.....બાહરસ્તાનકા બાદશાહ, ગુલબદનકા પીદર.
વાલીએ કરામીર.....કરમીરકા શાહ, ગુલબદનકા ભુઠા આશક.
શાહેમે આલમ.....શાહે ઈરાન, ગુલબદનકા ભુઠા આશક.
રામરાદ.....બાગે ઈરમકા શાહબાદ, આશકે
ગુલબદન, મઆશુકે સુનુબર.

મુદલાં.....ગુલબદનકા ઊસ્તાદ, શાએરીકા આશક.
શાએરે શાએરાં.....એક એવકુક શાએ, બહેલીકા આશક.
બાલીશાહ.....એક લુટેરા, ગુલબદનકા ભુઠા આશક.
સમનર.....સુનુબરકી બડી બહેન.

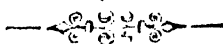
સુનુબર.....પરસ્તાનકી પરી—શમશાદકી આશક.
ગુલબદન.....બાહરસ્તાનકી શાહબાદી, સમરવરકી
બેટી, શમશાદકી મઆશુક.

બહેલી.....એક બીન વારીસ એરત, શાએ
શાએરાંકી મઆશુક.

શાએરી.....એક બીન વારીસ એરત, મુદલાં
મઆશુક.

પરીયે—દેવ—દરબારી—વરાએરાં.

મુકાંમ

પરસ્તાન—ઈરમ—બાહારીસ્તાન.

યે નાટક સને ૧૮૪૭ કે બીસવેં કાએદેકે ઔર સને ૧૮૬૭ કે
પચ્ચીસવેં કાએદેકે મુતાબીકે દાખીલ રજીસ્ટર હુવા હએ ઔર
ઈસકે તમામ હુકુક ગીરાહે નીકોટોરીયા નાટકકે માલિકાનેં અપનેં
કબજેમેં રખએ હએ. મુસમમા દાદાબાઈ રતનજી ફુંડી, ખુશદજી
મહેરવાનજી બાલીવાલા, ધનજીબાઈ ખુશદજી ઘડવાલી, ડોસાબાઈ
ફરીદુનજી મુગલ. યે ઈબ્જત માલિકાનેં મજકુરકે ઇસ ફોરસેકા
કોઇબી હીસ્સા ક્રીસીનેં કરકે દીખલાના નહીં, ઔર ઇસ કીતાબકો
છાપકર મુશવહર કરનેકા તમામ હુકુક જેહાંગીર બેજનજી કરાની
ઔર કાબીલજી પેશવનજી શરાફનેં માલિકાનેં મૈસુફસે ખરીદ લીયે
હએ, ઇસ લીયે ઇનકી ઈબ્જતકે સીવા ક્રીસીનેં છાપના નહીં.

અન્યેષાતે પરસ્તાંન

૩૬

બાહારીસ્તાંને ધરક.

બાબ પહેલા—પરદા પહેલા.

પરસ્તાંન.

[સુનુબર પરીકા અફસોસ કરના શાહજાદે
શમશાદકે લીધે.]

કટ્યાંત—રાજાલ.—તમામ આલમકે ગુલીસ્તાંને.—તર્જ.

સુનુબર—

ખીગો અએ દીલ મનચે ચારા સાજમ, નહીં તુ ઊસકો કુબુત હોગા,
ચે તોર ઊમ્મીદે તો ખરઆરમ, વાં હૈં મતલબ કુબુત હોગા.
ખીગો.

ઓ મન તોરે હટસે લાજ મોરી, ગઈ હએ સખને લગાઈ મોરી,
કે હસ્ત યારે તો ધક્કને આદમ, ઠોડા કેસા મુઝકો હુસુત હોગા?
ખીગો.

જુહે જમાલે ઓ નુરે વાહીદ, ફાઈન સજાદના એલેહે નરજદ,
હએ રૂપવનતા હમારે પીતમ, ન વરલ હમકો વુસુત હોગા.
ખીગો.

મરા મી ગોવન્દ હમા પરીજદ, કયું આદમીકો તુ કરતી હએ યાદ?
અગલ ન કાગાકે હન્સા તુ નમ જહાંમે રસવા મલુત હોગા.
ખીગો.

[કઈ પરીયોંકા મઅ સમનરકે આંના,
ઓર સુનુબર પર ધરકે આદમજાદ
કે સખબ લઆનતો મલામત કરના.]

જીલા—કહ્યાંન—ગજલ.—ખીખરે ચહેરે પ બહો જો.—તર્જ.
 સખ પરીયે—જહ હોખ અખે સુનુખર તુ પરસ્તાનસે દુર,
 હોવેગા વર્ના તેરા જશ્મ તેરી જાનસે દુર.—જહ.
 આઘીઆઘસે માલ કર તુ હુવી હમે નાપાક,
 પાક હોના હમે તો હો જહ તુ ધનસાંનને દુર.—જહ.
 તુને પગીયોઢા પરસ્તાંકે લગાયા હમે અખેખ,
 કાંમ ચહે તુને કીયા હામે ! તેરી શાંનસે દુર.—જહ.

જીલા—ઝીન્ઝોટી—ગજલ.—ખ મહેરે ખાલીક.—તર્જ.

સુનુખર—

* ધલાહી કીસ ખેયુનાહોઢા મારા સમઝકે કાતીલને કુશતની હમે,
 કે આજ કુચેમેં ઊસકે શારે ખે ઐયે જમનીન કંતલ તની હમે.

ધલાહી.

ગમે જુદાધમે ઊસકે જાલીમ, કહું મમેં કયા મુઝપે કયા ખની હમે,
 જગર ગુદાજી હમે, સીના કાદી હમે, દીલખરાશી હમે, જાં કની હમે.

ધલાહી.

ખશર જો ધસ તીરાખાકદાંમે પડા ચહે ઊસકી ફરોતની હમે,
 વગરના કંદીલે અર્શમેખી ઊસીકે જુલવેકી રૈશની હમે.

ધલાહી.

ખાંદગે મીઝગાંસે જોઢેકુ ઊસકે દીલ અપના સીના સીપર હમે જખસે,
 મીસાલે આઘના સખત જનીસે, સીના દીવારે આહની હમે.

ધલાહી.

ઝીન્ઝોટી—ગજલ.—દારે ફનાસે દીલકો.—તર્જ.

સખ પરીયે—

* અંબલહીસે ખશરકો હમે રગખત ખીલાફસે,
 લેનાયા કાંમ મુંહકા શીકમમેખી નાફસે.—અંબલહીસે.
 ગરદીશ હમે ઊસકી અશ્મકી કધું તેરે દીલકે ગર્દ,
 કાશીરકો કાંમ કાઅખેકે કયા હમે તવાફસે?—અંબલહીસે.
 લડતી હમે ગાહ નસીખસે ગાહે ફલેકસે તુ,
 ફરકંતકી રાત કમ નહીં રાજે મુસાફમે.—અંબલહીસે.

* એ નીશાંનકી ગજલે હજરત મહમ્મદ ઇબ્રાહીમ સાહેબ “જોઢેકુ”
 તુલીએ હીન્દુસ્તાનકી જાનના.]

જીલા—ગાજલ.—કયા જરીસી ખાતમે.—તર્જ.

સુનુબર—

- * મૈતહીસે ફૂરછ ઇલાતે હોં ફુરકત હો તો હો,
ગુસ્સે મૈયત હયે હમારા, ગુસ્સે સેહત હો તો હો.—મૈતહીસે.
ગીર પડે હયે આગમે પરવાંનસા કીરમે જર્મફ,
આદમીસે કયા ન હો, લેકીન મોહબ્બત હો તો હો.—મૈતહીસે.
આદમીયતસે હયે ખાલા આદમીકા મરતખા,
પસ્ત હીમત ચહે નહીં હો, પસ્ત કાંમત હો તો હો.—મૈતહીસે.
હો તો હો આબાદ કયું કર ચહે ખરાબ આબાદ દીલ,
ઈસ્કે ગારત ગર અગર દુન્યાંસે ગારત હો તો હો.—મૈતહીસે.

મુસદ્દસ.

સમનર—તેરા ઈસ્કે કેસા હયે ચહે નાખકાર,
કે માઅશુક તેરા હયે જો ગુલઝીબર,
ઊસે કુએદ કરકે કીયા વુને ખવાર,
નયે રન્જ સહેતા હયે નીત દીલ શીગાર,
અગી ખુલ હવસ કેસી આશીકે હયે વુ?
અયે મુજબે માહબુબ ફાસીકે હયે વુ.

સુનુબર—અગર ઊસકો અપના પસન્દ હયે રકીય,
તો ઊસકો ખના દેગે ઊસકા હમીય.
મરીજ હો ગયા જીસકા અપના તખીય,
બહો રસ્કે મસીહાકે હો કર નકીય.
મીલા દેગે હમ ઊસકે દીલદારસે,
ન હરગીજ કરેં રસ્કે અગાયારસે.

[સુનુબરકા આદમજાદ પર નફરત દીખાના,
સખ પરીયોંકા ખુશ હો જાના.]

જીલા—ઝીન્ઝોટી.—પાયા પાયા ફતાહ શમેતાન હો.—તર્જ.

સખ પરીયેં—

જહે જહે સુનુબર જનરી, જહે જહે શીદાયે હગસાંન.—જહે.
આશુક બહો જો વારકો રખમે, રાજી હમેશાં માનરી.—જહે.

[સખ પરીયોંકા સુનુબરકા શાઆરી દેના.]

બાબ પહેલા—પરદા દુસરા.

ફીલઆ.

[સુનુબરકે હુકમસે ફએદ કીયે હુવે શમ-
શાદકા અપની મઆશુક યુલબદનકે
લીયે બેકુરાઈ કરતે દીખનાઈ દેના.]

માંડ—રાજલ—આંખોને તેરે મોહની—તર્જ.

રામશાદ—બુલ બુલ અએ બાગ્યાંન રહેગા શીદાએ યુલ,
બાઈસકે ઊસકે દીલમે ભરી હએ હવાએ યુલ.—બુલબુલ.
સૈયાદ હુંગા જાગકે મએ હમ ફક્સ નહીં.
પૈદા ખુદને મુઝકો કીયા હએ બરાએ યુલ.—બુલબુલ.
મએ આહું કેસા જામસે તુઝકો સુનુબર અબ,
રોજે અજલસે દીલમે હએ મેરે વીલાએ યુલ.—બુલબુલ.

[આના સુનુબરકા, ઐર શમશાદકો અપની
મોહબ્બત ફેર દોબારા જતાના.]

જીલા—રાજલ—માઅમુર હું શાખીસે.—તર્જ.

સુનુબર—ઉલફત કે ઊઠાએંગે હમ આજાર કહાં તકી
કુરકુત કે સહે સદમે દીલેજાર કહાં તકી—ઉલફતકે.
હું જાન બલબ જલ્દ ખબર લે મેરી જાલીમ,
કરતા રહેગા મુઝસે તુ ઇનકાર કહાં તકી—ઉલફતકે.
કાંટી રવીશ સુખ ગહ એ યુલેરાઅના,
તુ હોગા ગલેકા ન મેરે હાર કહાં તકી—ઉલફતકે.

કૌંસીયા—રાજલ—તુઝકો ગએરૌસે ન મીલનાં—તર્જ.

રામશાદ—

હું તેરે બસમે મએ ફાતીલ, જો તુ આહે કર સીતમ,
મુઝકો અબ કહેનેસે હાસીલ, જો તુ આહે કર સીતમ.—હું તેરે.
લે ચુકી હએ દીલ હમારા યુલબદન, હમ દે ચુકે,
તુઝસે અબ હુંગે ન વાસીલ, જો તુ આહે કર સીતમ.—હું તેરે.
આંખોંકે રસ્તેસે દીલ આતા નહીં તુઝ પર મેરા,
ચીર કર સીના લે ફાતીલ, જો તુ આહે કર સીતમ.—હું તેરે.

મ જ કુ ૨.—તર્જ.

સુનુબર—

તુમસેભી હોગા બહો અછછા નો તુમહે મરગુમ હએ,
ગો રકીય અપના હએ લેકીન યારસેભી ખુશ હએ.—તુમસેભી.
ચાએખાના કથું ન ઊસકે હમ હો મુસ્તાફે જમાલ,
અપના તુ માહબુમ હએ તો તેરા બહો માહબુમ હએ.—તુમસેભી.
અલ મીલા દેતી હું તેરી ગુલબદનસે મએ તુમે,
બસ રજા તેરી મુઝે મન્જુર ખુશ અસલુમ હએ.—તુમસેભી.

આસાવરી—હું મરી—નાહીરી માહ નાહી તુ.—તર્જ.

શમશાદ—કયા દીલ હએ તેરા આફરી! આફરી!
નાહી તુઝસા આલમમે હોગા કહી—કયા.
ખુદ હસરત સહે, દે રકીયોકો દાદ,
ગંવારા હરએક કો યહે હોતા નહીં.—કયા.

[સુનુબરકા શમશાદકો કુએદસે રેહા કરના,
કહ પરીયોંકા આન કર સુનુબરકે લીયે
તાહસીનો આફરીનકા દમ બરના.]

જીલા—હું મરી—વીનો વીની પ્રેમાનન્દ પ્યાલો.—તર્જ

પરીયેં—હુવી અરપે હવસ પર અસવાર,
અએ સુનુબર હએ તુ ખુશઅતવાર.—હુવી.
ફૂલ હએ તુમસે હમ પરીયોંકો,
તુમસે પરસ્તાં હએ ગુલજાર.—હુવી.

[સબકા બનાં]

આખ પહેલા—પરદા તીસરા.

મ હુ લ.

[આના ગુલબદનકા ગમજે કરતે હુવે.]

કટ્યાન—ગજલ—રસ્તેમે ફૂલકે નો હો.—તર્જ.

ગુલબદન—† આખ બહાર બાગ હએ ફૂલો ફૂલો હવા,
સાકો કહાં હએ અએ કરમ ઉસકા કયા હવા.—આખ.

† યહે ગજલ ફાલે માહમદ તાહબકી હએ.

હએ ફહેરકા ચહે કાઠ, ફીયામતકા બન્દોબસ્ત,
 ગેસુ ખુલે હએ, બન્દે ફયા હએ બંધા હવા.—આઈ.
 હુંતો ખીલાએ ગુન્ચે હજારો નસીમ ને,
 એક દીલ મેરાહી થાકે ન ઉસ્સેભી વા હવા.—આઈ.
 હમ બાંકપન દીઆતે હું ફીરતે હએ આજ કલ,
 હએ નીમચા ચડા હવા, તેગા ખીંચા હવા.—આઈ.

[આના મુલ્લાંકા ઔર આદાબ બજાનાં.]

મજકુર તર્જી.

મુદ્દલાં—દરબાર ચકીયે આએ હએ શાહોંકે એલચી,
 શાહનદા બેને ભેજો નીગાહોંકે એલચી.—દરબાર.
 આએ રશ્કે યુમુક ઉતકો દે તુ ચલકે આબર,
 આહતસે આએ હએ યહાં આહોંકે એલચી.—દરબાર.
 દુન્યાંકે બાદશાહ મરે તેરે જમાલપર,
 લે હશ્કે ઉતકા આએ હએ આહોંકે એલચી.—દરબાર.
 દેસ—રાજલ—આહે સૈયાં માર ડાલો.—તર્જી.

ગુલબદન—કયા બજા હએ હશ્ક ચહે જને નહીં અપની બજા,
 ઇસ બજામે ન પડે યા રખ કહીં અપની બજા.—કયા.
 અપનેઅ શકુ આપહએ હમ, ખુખોંસે મતલબ નહીં,
 જનતે હએ હમ જમાનેકે હસાં અપની બજા.—કયા.
 ખતોલબ મેં ગો મસીહો ખીજ્કા એજાજ હએ,
 પર હસીનો પર નહીં લાએ ચક્રીં અપની બજા.—કયા.

ઝીન્ઝોટી—હુમરી—મોરી રાધાને બન્સી ચુરાઈ.—તર્જી.

મુદ્દલાં—બાત ચહે હએ જો તુમકો ગવારા,
 તો કહે શાહાસે હાલ સારા.—બાત.
 ચોનીઓ તુર્કી ઇરાંનો અફગાન,
 સખ હએ શીદા માહપારા.—બાત.
 જતા હું મએ આના દરબારમે તુ,
 મુજરા લે અબ તો હમારા.—બાત.

[જના મુલ્લાંકા.]

કહ્યાંન—રાજલ—તુમ સનાંમત રહો.—તર્જ.

ગુલબદન—

કએસ લએલીકો કરે શીરીકો ફરહાદ પસન્દ,
હમકો આતે નહીં હસ તરહકે જલ્લાદ પસન્દ.—કએસ.
કયા હએ હએવાં જો કરે નાલાંઓ ફરીયાદ પસન્દ,
ગુલ હો બુતબુતલીકો ઐર કુમરીકો શમશાદ પસન્દ.—કએસ.
બહો મુતએમાં થે જન્હે આએ પરીજાદ પસન્દ,
તખતે દીન હમ ન કમી રખમે ગે બરખાદ પસન્દ.—કએસ.
હોવે આશકુ ન તો માઆશકુ કીસીકે હમ હોં ?
હમકો આતા હએ ફકત મજહમે આજાદ પસન્દ.—કએસ.

[સુતુબરે શમશાદકા આંના, ગુલબદનકા
શમશાદકો દેખ કર હએરાંન હોના.]

મજકુર તર્જ.

સુતુબર—ન કીસે આવે ભલા ઐસા તો દીનદાર પસન્દ,
હજરતે મુસાકોબી થા પેકી દીદાર પસન્દ.—ન કીસે.
શાહજાદતો ધરમકા હએ પ શમશાદ હએ નામ,
ગુલબદન કયું ન કરે રહે ગુલે ગુલજાર પસન્દ.—ન કીસે.
ધંકુ હએ ખાસ અએ નાદાન સીકાતે જાતી,
બહો તો કાફીર હએ કરે ઈસકા જો ધનકાર પસન્દ.—ન કીસે.
[ગુલબદનકા શમશાદકો દેખ કર ફરેફતા હોના.]

બરહુન્સ—રાજલ—ચમને કુચએ જનાંએ સદા આતી હએ—તર્જ.

ગુલબદન—

કયા પરીજાદ રહે ધનસાન હએ સુખદાન અદનાહ!
કયા અદા ઇસકી હએ કયા શાન હએ સુખદાન અદનાહ!—કયા.
ફરકા બઆ હએ રહે વાકે હએ ફરજન્દે પરી,
ખુદકા વા કોઈ ગીનમાન હએ સુખદાન અદનાહ!—કયા.

મજકુર તર્જ.

સુતુબર—

દીન ફરેખ ઐસા રહે દીનદાર હએ અદનાહ અદનાહ!
જસને દેખા બહો તતબગાર હએ અદનાહ ? અદનાહ!—દીન.
તેરે ધનકારસે આજુદા હએ શાહે ખુવાં,
ગએજકી ખીએ કયા તલવાર હએ અદનાહ અદનાહ!—દીન.

ભએરવી—રાજલ—લખસે લખ ઓ લાભાર—તળું.

ગુલખદન—

હું અહનાહ અહનાહ ગએજ ધસ ફાલીલકા મુઝ નખચીર પર,
ખાડકા ડોરા શીકત હએ અખરએ શમચીર પર.—અહનાહ.
નો તસબર જેહનમે ગુજરાથા ખાલીલ હો ગયા,
રેના આતા હએ મેરી તફદીરકો તદનીર પર.—અહનાહ.
ખાહરે આશક ખન ગયા શીરઝોન મેસામાં ઘે બુત,
લનતરાનીકા સુખન હએ ફૂરતકી તનચીર પર.—અહનાહ.
ખાતે રખકી યાર પર તોહમત જવાનીમે લગી,
હાથીયા ચડને લગા ફૂરઆનકી તફસીર પર.—અહનાહ.
કીસ ફૂર માહુર હએ અપને યારસે ગુસ્તાખ હમ,
હજર હએ હજર ઝોર તફસીર હએ તફસીર પર.—અહનાહ.

ઝીન્ઝોટી—રાજલ—કીસીકા દઈ દીલ જાલીમ—તળું.

રામશાહ—

‡ મએ પુઝસે કહે નહીં સકતા સુખન અએ યાર નાજુક હએ,
ન ખાંધ ધસ દીલકો અપની જુદકસે ઘે તાર નાજુક હએ.—મએ.
કરં મએ હાલ કીસ કીસ તરેહ જાહીર, સંખત મુશ્કીલ હએ,
કે દીલસેબી જુવાદા ખાતીરે દીલદાર નાજુક હએ.—મએ.
અદા કર ધસ ચમનમે નાજાતક આહીસ્તા અએ બુતબુત,
નેહાયત પરદએ ગોશી ગુલે ગુલજાર નાજુક હએ.—મએ.
મુઝે મન હાથસે દ બુલકર મેરી મોહબ્બત પર,
સમજ નાંકે તારે દોસ્તી ખીસીયાર નાજુક હએ.—મએ.

આસાવરી—રાજલ—ખુદીકી પરસ્તીશ—તળું.

ગુલખદન—ન હો ધરક પુમકો ગંવારા હમારા,
તો દીલ ફેર દો અએ દીલઆરા હમારા.—ન હો.
મોહબ્બતકે માઆને હએ ઘે દીલ રહે એક,
હમારા પુમહારા, પુમહારા હમારા.—ન હો.
ઘે બહો દોર હએ અપના, અપના ન હોતો,
પરાયા હો કેસા ખ્યારા હમારા?—ન હો.
ખડે દીલમે મેરે તુ આયા પ કબ હો,
તેરે છોટે દીલમે ગુજારા હમારા?—ન હો.

હું શાહરે લખનવી જનાખ “માહુર” સાહેબ. ‡ લા આલમ.

બરહુન્સ—ગજલ.—ગર હમને દીલ સનમકો દીયા.—તર્જ.

શમશાદ—

તસલીમ લે હમારી હમ આએ દીલરૂખા ચલે,
કદ્દમા પ નકુદે દીલ તેર કરકે શીદા ચલે.—તસલીમ.
જી બરકે સમ્મેર કૈસી હો ગુલબારે દહેરકી ?
મીસ્લે સખા હમ આએ થે મીસ્લે સખા ચલે.—તસલીમ.

મજકુર તર્જ.

ગુલબદન—

આતેહી જાતે હો અજી કયા આએ કયા ચલે ?
તસકીન દેને આએ તો ઐર જી દુખા ચલે.—આતેહી.
હમદમ ન જાને દું મએ વુઝે રાજે હૈશ તક,
દસ્તે કળા પ કુખ્જા જો કુચ્છમી મેરા ચલે.—આતેહી.

મજકુર તર્જ.

સુનુબર—

જુતખાંનિસે નીકલ આરે ધરમે ખુલકે ચલ,
કાશીર વુ જુત પરસ્તીસે દીલકો ઊઠાકે ચલ.—જુતખાંનિસે.
જખતકકે તેરે ચારકી કામીલ કંશીશ ન હો,
તખતક ગલીસે ઊસકી વુ મુહકો ફીરાકે ચલ.—જુતખાંનિસે.

[ગુલબદનકા હિમ્નેહાંન લેનેકે લીધે સુનુ-
બરકા લે જાનાં શમશદકો મુસખ્ખાર
કરકે ઐર મુતહૈયુઃ હોનાં ગુલબદનકા.]

જીસા—ઝીન્ઝાટી—ગજલ.—કયા રંગ ખીગડને લગા.—તર્જ.

ગુલબદન—

* કયા આએ તુમ જો આએ ધડી દો ધડીકે ખાઝદ,
સીનેમે હોગી સાંસ અડી દો ધડીકે ખાઝદ.—કયા.
કયા રોકા અપને ગીરીયાકો હમને કે લગ ગઈ,
ફેર પોહી આંસુઓંકી ઝડી દો ધડીકે ખાઝદ.—કયા.
અદલાહરે ! જોઝક સીનેસે હર આહે ખે અમર,
લખતક જો પહોંચીમી તો ચડી દો ધડીકે ખાઝદ.—કયા.
પરવાના ગીઈ શમ્મકે શમ દો ધડી રહા,
ફેર દેખી ઊસકી ખાક પડી દો ધડીકે ખાઝદ.—કયા.
કયા જાને દો ધડી બહે રહા જોકે કીસ તરફ,
ફેર તો ન ડમ્મેર પાવ ધડી દો ધડીકે ખાઝદ.—કયા.

[જાનાં ગુલબદનકા બેકુરારી કરતે હુવે.]

બાબ પહેલા—પરદા ચૌથા.

૬૨ પાર.

[સખકા મીઝ કર સમરવર બાદશાહકી
આમદ ગાંના.]

બરવા—રાજાલ.—કીસ તરફ બાવર કરે.—તર્જ.

સખ—શાહ સમરવર આએ શાપે બારાકી સરખમ કરે,
સર્વ કદ તાઅજમ ઉનકી કયું ન ઊઠ કર હમ કરે.—શાહ.
એક જમાના હએ નેહાલ ઉનકી નસીમે અદલસે,
નખલે તર સુપે શજરકો આંસુઆંસે નમ કરે.—શાહ.

[આનાં સમરવરકા ગુલબદનકો હમરાહ લે
કર ઐર તખ્તપર જુલુસ કરમાનાં.]

જીતા હુમરી—મએતો દેસ બ દેસવા ધુંડ ફીરી—તર્જ.

ગુલબદન—

બને સરજનકો ખીસરાએ દીયો, કીત હએ બહે સરજનહાર મોરા.
બને.

એક નજર દીખલાએ ઝલક, નએન ઢાંપ ગયો હએ બાર મોરા.
બને.

સુખ ખાએ ગયો હએ, દીખા નએનાં, નએન તીન્દ રહી નતો અંગ અએના
મએતો રાએ રહી હું દીન રએના, નાહી આંસુકા પુટત હએ તાર મોરા.
બને.

મજકુર તર્જ.

સમરવર—

કાહે તજપ તજપ ધબરાવત હએ, મારે તનકે સુખ, મારે મનકે સુખ.—કાહે.
સોહાવતી કન્યા, અબતો બહી, સખ જગ જનકે રાજનકે સુખ.—કાહે.
સીન્ધ રાજકે આએ હલકારે, કથમીર પતીકે પલકારે
તોરે દરસ સરસકે ઝલકારે, બહે માંગત હએ નઅનનકે સુખ.—કાહે.

[સુદનાંકા કથમીરકે રાજકી આમદ ગાનાં.]

જીલા મસનવી—ખુદ રાજજીકે રખે શાદ કામ—તર્જ.

મુદલા—

બડે ઇસ્સે ઇફ્તખાલ મહારાજકે, રહે વાલી હમ્મે કશમીરકે રાજકે,
તલખગાર શાહજાદીકે હો કર આપ્પે, આપ આગે ઇરાદે નો સરતાજકે.
બડે.

[વાલીએ કશમીરકા આંના ઐર શર્તે
આદાબ બજનાં.]

મજકુર તર્જ.

ગુલબદન—

જરા સચ કહો મેરે સરકી કસમ--મેરે ઇસ્કકા ભરતે હમ્મે આપ દમ!
ચુડેલાંસેબી કયા હમ્મે કશમીર ઉજાડ-નો આપ્પે યહાં મુઝપે કરકે કરમ.
અમાજી કોઈ ઐરકો ઇંડ લો-ભતીજી તુમારી કહાતી હમ્મે હમ.

મજકુર તર્જ.

સમરવર—બસ આપ તુ અપ્પે ખેરી જીયાદ ન બક,

કોઈ ઐસે શાહકોબી દેતા હમ્મે જક.—બસ.

અપ્પે બાઈ મુઝે આપ કીજે મોઆફ,

બકા ઇસને બેહુદા નહીં ઇસમે શક.—બસ.

કડયાંન—રાજલ—મુઝ દીલ મત રો.—તર્જ

વાલીએ કશમીર—

હિસ શકર લખકી બલા ખાપ્પે ન કયું કર ગાલીયાં,

ખરવે મીઠી જીસકી જુઁ કન્દે મુકરર ગાલીયાં.—હિસ.

જાંકી તાઅરીફી દીલસે જુલા દી એક લખત,

ઐસી પ્યારી પ્યારી હમ્મે તેરી અપ્પે દીલબર ગાલીયાં.—હિસ.

એક ગાલી દુસરીકી રખતી હમ્મે કયું મુન્તજર ?

અપ્પે પરીપએકર લખાલખ મુંહમે તુ બર ગાલીયાં.—હિસ.

દેદ તેરી ગાલીયાં સખ હમ્મે હમારા દીલ વસીઅ,

તંગ આપ તેરે છોટે મુહંકી અન્દર ગાલીયાં.—હિસ.

જીલા-ગાડા-ગજલ.—અરે મોહે છાંડ તુ કલાહરે.—તજ.

ગુલબદન—

બોહા મસજ હચે માન યા મત માન હચે મહેમાન હમ,
 ડોકરોસે લાચે હજરતકા બજા ફરમાન હમ.—બોહા.
 ખારે નાજ અપના હચે બાગી દય મરોગે બોઝસે,
 અચે ખમીદા કદ ન સમઝે કયું તુમહે નાદાન હમ ?—બોહા.
 ઘાંસસી દાડી હચે મુંહપર તીસપર હચે ચરનેકા શૈક,
 અચે જનામેઆલી તુમકો સમઝેયે ઈનસાંન હમ.—બોહા.
 જાઓ યાંહાંસે સીંચે સીંચે અચે ખમીદા કદ શીતાબ,
 થુક દેગે વર્ના મુંહપર આપકે ઈસ આંન હમ.—બોહા.

મજકુર તજ.

વાલીએ કશમીર—

હમ વસીએ જઈ મીલને આચે કયું કમ જઈસે,
 દોનુ મુંહ મીલતે હચે જો મીલતા હચે જઈ હમ જઈસે.—હમ.
 હુસ્તકે દો ફતરોસે જીનકા કે છલકે જઈ દીલ,
 ઈરફ કબ મજરફ હોગા એસે બરહમ જઈસે.—હમ.
 માદદા હચેવાનકા હચેવાંસે હોતા હચે રજુઅ,
 આદમીકે બચે સખ મીલતે હચે આદમ જઈસે.—હમ.
 અચે સમરવર શાહા હમ જીતે હચે લો તસલીમ તુમ,
 જક બીઠાઓગે મગર એ દુખતરે કમ જઈસે.—હમ.

[જનાં વાલીએ કશમીરકા પેચોતાબ ખાતે હુવે,
 મુદલાંકા શહે ઇરાનકી આમદ ગાનાં.]

પાહાડી ઝીન્ઝોટી—પુશીસે કાટ લે દીલદાર.—

મુદલાં—અલમદારે ઓશુદ બરજીસો કચેવાં,
 કે આમદ સાહેબે આલમ જે ધરાં.—અલમદારે.
 બરાએ બી સજાવારસ્ત તાઅજીમ,
 કે તાઅજીમથ કુતન્દ શાહાને દૌરાં.—અલમદારે.

[સાહેબે આલમકા આંના, ઔર તાઆ-
 જીમ બજા લાના.]

છોલા બરહુન્સે—ગજલ—ગારમે ગમકે તુ આખેર.—તળું.

સાહેબે આલમ

|| મુએસર કરદમ સુરીદ અમ્મા ખીયાલત દર સરસ્ત,
અખગરે પીનહાં તહે ધં તોદએ ખાકસ તરસ્ત.—મુએસર.
ગર મોહખત દરમીયાં આમદ તકદબુક ગો મબાશ,
શીરે માદર દર હંનાવત બેનીયાજ અજ શકકરસ્ત.—મુએસર
અજ ખદંગગત મુરગે દીલ પહેલુ તબરકશ મીજનંદ,
કજદરેં યક દસ્તા પએકાં વજનીરેં મુસ્તે પરસ્ત.—મુએસર.
બરતા શુદ હરઅન્દ દુર યક બાહરે માઅની હાતોરા,
માઅનીએ મરદમ હયાબા માઅનીએ મન ગૌહરસ્ત.—મુએસર.
બાતો શીરીરા નસનજદ કોહકન દર દીલબરી,
દર તરાજુ ગરેં યકસુ સંગ યકસુ ગૌહરસ્ત.—મુએસર
ભએરવી—કુમરી—રાજ પુત લાવે રસીયા.—તળું.

ગુલબદન—

મોહખતકા રહેભી ભના કોઇ સીન હએ,
જહંકીકી રાતેં હએ મરનેકા દીન હએ.—મોહખતકા.
બ ધં રીશા ફીશ મુઝસે આએ ખ્યાહાને,
હયાબી પુમહારી કોઇ શર્મની ન હએ,
અએ અખ્યા રહે મુઝસી પરીપર હએં આશકે,
ખાનીસ ધનસે નાદીમ, ખજલ ધનસે જીન હએ,
ફીયાસ આપકાહી બસ અબ મુમતહીન હએ.—જહંકીકી.

કહ્યાંન—ગજલ—ખયાં કરતો હમસે—તળું.

સમરવર—મએં તંગ આ યુકા પુઝસે અએ ગુલબદન,
નહી શાયાં ઇસ શાહાકે રહે સુખન.—મએં.
રહે હએં સાહેબે આલમ અએ બેખબર,
કહાતે હએં ધન રાજેં શાહેજમન.—મએં.

|| રહે ગજલ જનાબ મોઅદના અલફાબ મીરજાં બેદીલ
સાહેબ મલેકુરશોઆએ સલફે ફર્સકી હએ.

મજકુર તર્જ.

ગુલબદન — હો શહે જામાં યા શહે આસમાં,
 નહીં માનવી મએ કીસીકાબી હાં?—હો.
 પીદરસા મેરે હએ સીનો સાલ ફૂર,
 કયું દુખતરસે આએ ખ્યાહાને યહાં?—હો.

[નાદીમ હો કર સાહેબે આલમકા સર ઝુકનાં.]

ભએરવી ગજલ—બુલ બુલ શએદાને પુછા.—તર્જ.

સાહેબ આલમ—

નાઝીમીદ અજ દરગહત અએ શહે ખુશાં મી રવમ,
 આમદા બુદમ મન ઇંજા શહે ગીરીયાં મી રવમ.—નાઝીમીદ.
 અએ બુતે કાફીર અદા મન કર્દાઅમ અજ તો વફા,
 તાકઅે જેતો ખીતમ જફા અએ નાં મુસલમાં મી રવમ.—નાઝીમીદ.
 રહમે ન દારી સીનઅત ઇં આદતે દેરીનાઅત,
 તંગ આમદા અજ કીતઅત મન મુએ ઇરાં મી રવમ.—નાઝીમીદ.

[જનાં સાહેબે આલમકા નાસીપાસ હો કર
 ઔર મુદલાંકા જંગલીશાહ ઔર શા-
 એરે શાઈરાંકી આમદ જતાંના]

પાહાડી ઝીંઝોટી—અગર તુને દમે ઇન્કાર મારા.—તર્જ.

મુદલાં—ખુદા શાહકો હમેશાં શાદ રખએ,
 દમે માફશર તલક આપાદ રખએ.—ખુદા.
 અજબ આયા હએ એક ઔરબી નમુના,
 પસન્દ હસકો કહીં જહલાદ રખએ.—ખુદા.

[આના જંગલીશાહ ઔર શાએરે શાઈરાંકા.]

બીલાવલ—ગજલ—આવો પીતમ આવો પીતમ—તર્જ

શાએરે શાએરાં—

શાએરે સદ શાએરાં હું. શાએરાને શાઈર હું,
 રખતા અપને જીમે ગુમાં હું, શાએરાને શાઈર હું.—શાએરે.
 અફસહુલ કુસાહા નામ મેરા, અબલગે બુદગા કાંમ મેરા,
 શીરી સુખન મએ જદુ બયાં હું, શાએરાંને શાઈર હું.—શાએરે.
 જંગલકે ઘે શાહ જંગલી, મએ હું શાઈર વાહ જંગલી,
 ઇન રાજેં સાહબાંને જામાં હું, શાએરાંને શાઈર હું.—શાએરે.

અ પી યા ત .

સમરવર—હુવા સખકો માઆલુમ ખુદ અફજસે,
કે તુ શાધર હોગા ધસી શકજસે.
તરાફકા મયે દેતા હું મીસરા તુઝે,
બતા મીસરયે સાની કહે કર મુઝે.

મુ ૬ સ .

તુઝકો અયે આહમક ન થું કરતી હીમાકૃત આહીયે,
શાએરાંને શાધર-એ હીમાકૃત કરનેકોભી કુચ્છ લીયાકૃત આહીયે.
જંગલીશાહ—શાએરાંને શાધર અબતો તુઝકો ખલઅત આહીયે,
શાએરાંને શાધર-જંગલીશાહ સાહેબ, તુઝહારી બસ ધનાયત આહીયે.
મયેને તુમકો ધરકે શહેઝદાએ નો લીખ દી ગજલ.
ગાઇયે હો આપકે મતલબકા હયે પેહી મહલ.

જીલા—ઝીન્ઝાટી—ગજલ—કોઇ ઘડી ન વસ્તકી.—તર્જ.

જંગલીશાહ—

જેસા ચલાએગી તુ ચલુંગા તમામ રાત,
આંખોસે તેર તજવે મલુંગા તમામ રાત.—જેસા.
તેર જગાએ જાગું મયે, તેર સુનાએ સોંગી,
ખીજમતસે એક જરા ન ટલુંગા તમામ રાત.—જેસા.
અયે શાઅજાદ ન ખ્યાર કરેગી નો તુ મુઝે,
મયે શમઅકી તરાફસે જલુંગા તમામ રાત.—જેસા.
ગજબા નો તુઝકો નીન્દકા હોગા મેરે સતમ,
મયે નામે વસ્ત તકભી ન લુંગા તમામ રાત.—જેસા.
અયે યુત્ર નો અપને લાએ મુઝે તુ નીકાહમેં,
ખુશ દીનકો ઐર કુના ફલુંગા તમામ રાત.—જેસા.
શાએરાંએ શાએરાંકી એ લીખખી હુવી ગજલ,
ગાગા કે તેર દીનકો મલુંગા તમામ રાત.—જેસા.

ખમાંચ—ગજલ—આજ કાના માહે લીનો.—તર્જ.

સમરવર—કર દે યહાંસે દુર દોનુકો અયે આહલેકાર તુ,
જંગલી એ ગુસ્તાખકો પચાસ દુરરે માર તુ.—કરદે.
શાએરાંને શાધરકોભી લાત મુકકો ધૌલ દે,
શાએરાંકી સીનામે ખાલ હસકી લે ઉતાર તુ.—કરદે.

મુ સ દદ સ .

જંગલીશાહ—સજા દેતે હો મુઝકો ધસ તૌરસે?
 ન જનાં મેરા મરત્યા ગૌરસે.
 લરજ જાએગે તુમ મેરે દૌરસે,
 ન સમજાંકે કાંમ હએ કીસી ઝૌરસે,
 ચડા લાજિંગા તુમપે જંગલકી ફૌજ,
 કરં પરત ઉરસે પુરહારા ચહે ઝૌજ.

શાએરે શાએરાં-કહાતા હું મએ શાએરે શાએરાં,
 તુ માહમુદ હએ ઝૌર મએ શીરદોસી હાં?
 તેરી હજોમં ગર જો ખોલું જ્યાં,
 તો શીરદોસીસાહી કરં મએ બ્યાં,
 “પરતારજાદા નીયાયદ બકાર,
 અગરચે બુવદ જાદએ શહરયાર”

[લે જનાં ચોખદારકા જંગલીશાહ ઝૌર
 શાએરે શાએરાંકો ધકકે માર કર.]

બ એ ત.

સમરવર—તેરી ખાતીર કીતને શાહ મુઝસે હવે બેરી ખકા,
 દેખુ અબ કૌન આતા હએ હોનેકા તેરા દીલરબા.

[મુદલાંકા શમશાદ ગવૈયેકે આમદકી ખબર
 શાહકો દેના.]

જુલા—અરે લાલ દેવ ધસ તરક—તર્જ.

મુદલાં—હવા કહેતે કહેતે મુઝેબી ફેલક,
 કે શાહજાદીકે કૈસે હએ મુસ્તહક.—હવા.

ગવૈયા હએ કયા ઉસકી બુન્યાદ કયા ?

બહો શહેજાદીસે બ્યાહે ખાત હએ અદક.—હવા.

[આનાં શમશાદકા તમ્બુરા લેકર.]

ખમાંચ—હું મરી—દરસન ખીન અખીયાં.—તર્જ.

શમશાદ—હએ ઝૌરબી તો કોઈ ખરીદરૌમે,
 તેરી જુદ્દોંકે બહોબી હએ મારૌમે.—હએ.

તેરા બુલબુલે નાલાં અએ રફે ગુલ,

પડા તડપે હએ ઝૌરખી ખારૌમે.—હએ.

[ખાદશાહકા પરેશાંન હોનાં, ગુલબદનકા
 શમશાદકો ગવૈયેકે લીખાસમે દેખ કર
 હએરાન હોનાં.]

ખ મ્સા .

મુટલાં—હોવે શાહજાદીકે જો પારાંમે,
 યહે સલીફાયા તાજદારામે ?
 યહે ગવૈયા હમ્મે જાં નીસારાંમે,
 તાકે મશહુર હો હજારાંમે,
 હમબી હમ્મે પાંચવે સવારાંમે.

બરહુન્સ—હું મરી—અમ્મે દાદગર હમ્મે.—તર્જ.

ગુલબદન—માહેની જાને હમ્મે માહે પ ડારી,
 સરસ સુરત યહેતો વોહી હમ્મે ખ્યારી.—માહેની.
 રાજ કુંવર થા બહે યહે હમ્મે ગવૈયા,
 જાવત હમ્મે સુધ મારીર.—યહેતો.

બેહાગ—રાજલ—હમારી મદરીયાં કૈસે સુની.—તર્જ.

સમરવર—

કયા અમ્મે ગવૈયે શાહજાદીસે કરને આયા શાદી તુ,
 મજનુ હમ્મે, યા આહમક હમ્મે, યા વાહશતકા હમ્મે આદી તુ?—કયા.
 કૈસે કૈસે શાહે જામાં યહાં આમ્મે હમ્મે યહે કરકે ધ્યાં,
 બહેતો બિઠા કર જુદાત ગમ્મે કયા લેગા મુબારકબાદી તુ?—કયા.

બરહુન્સ—રાજલ—આજકા યહે દીન હમ્મે મુબારક.—તર્જ.

શમશાદ—ફાસીદ કીસીકા આતા નહીં હમ્મે ધંતાબમે,
 બાંધી કમર હમ્મે મમ્મેનેતો કારે સવાબમે.—ફાસીદ.
 બાગે ધરમકે શાહકા શમશાદ હમ્મે પીસર,
 ફાસીદ મમ્મે બનકે આયા હું ઊસકા જનાબમે.—ફાસીદ
 ભિજી હમ્મે એક ખવાસ કે રકૂફાસ બહેાભી હમ્મે,
 ઉસકા હુનરભી દેખો ન દેખા જો ખવાબમે.—ફાસીદ.

[આનાં સુતુબરકા બધાવા ફુલોંકા કરતે હુવે
 ઔર નાચો ગાનેસે સબ મજલીસકો
 દંગ બનાનાં.]

કહયાંન—ગજલ—કુખ કર દોલને મરે.—તર્જ.

મુનુખર—

=મીલે ન દુર્દભી સાફીસે યા શરાખ મીલે,
મરે સવાલકા કયા દેખીયે જવાખ મીલે.—મીલે.
શુગુફા રહ હો ઉસકી મુઝે સવાખ મીલે,
દીનાઈ ફાતેહા યુનયુનકા જો ગુનાખ મીલે.—મીલે.
અજનસે ઉસને દીયા હયે જુસે જો જેના થા,
ગુલોકો રંગોયુ સુખયુનકો પેચોતાખ મીલે.—મીલે.
ફલકકી આલ ન ચલ અયે મહે સીપહેરે જમાલ,
ખહોતસે ખાકમે ધર ખાનોમાં ખરાખ મીલે.—મીલે.
બહો રખકો દેખોતો હો હુસ્ને ખાલો ખત નોઆલુમ,
મુતાલેઆ કરે તા મતલમે કીતાખ મીલે.—મીલે.

બેહાગ—ગજલ—આશકકી યાદ કયું ન કરે.—તર્જ.

ગુલબદન—

¶ ખરસોંમે મરે યારકી લે કર ખમર આઈ,
મુદદતમે તુ ઝો બાદે સખા રાહપર આઈ.—ખરસોંમે.
અલ મોન્નતો લીલાહા હુવે વસ્લકે સામાંન,
લે શાદ હો દીલ મુદદતે હીજરાં બસર આઈ.—ખરસોંમે.
યાર આતા હયે,યાર આતા હયે,દીલ કહે ચુકા મુઝસે,
યાં તુઝસે ખમર પેશતર ઝો નામાંબર આઈ.—ખરસોંમે.
પુછો ન કોઈ મુઝસે કે ફાસીદને કહા કયા,
કુચ્છ અપની ખમરભી ન રહી બહો ખમર આઈ.—ખરસોંમે.
દીખજાએ ખુદા ફૂર ન તેરે રહે સીવાહકો,
કાકુર હો બસ ઝો શમે હીજરાં સહર આઈ.—ખરસોંમે.

= લા આલમ.

¶ હસ નીશાનકી ગજલે જનાખ નવાખ રોન્દ સાહેબ
શાએરે લખનવીકી સમઝના.

કાફી—હોરી—મારી અંખીયન ફડક રહી—તર્જ.

સમરવર—

મુઝસે કહેવી હયે થું બરમલા, અચપલા, કાટું તેરા ગલા.—મુઝસે.
પસંદ ઇતને શાહોંકોતો કી ન તુને,
તેરા જ કીધર અબ ચલા.—અચપલા.
એક રંડી ઐર એક સાજુંંદા પએગામ,
લાએ તેરા ગમ ટલા.—અચપલા.
ન રહેને ઠીકાં હયે, ન જાને મકાં હયે,
હુવી કથું દીવાંતી ભલા.—અચપલા.

[સુનુબરકા અફસું કુંકના, મહેલકા ગાએબ
હોના, ઐર સામને એક રોશન શેહેરકા
નજ આંના.]

જુલા-પાહાડી-ઈંચેજી તર્જ-મેહેર હમપર એ ગાફાર-તર્જ.

સુનુબર-એ શાહા હયે સુલતાન—હયે મુદકબી રીદવાંન,
લાસાની હયે ઇનસાન—તુ માંન યા મત માંન.—એ.
બહો સબકા હયે સરતાજ—કોહકાફ તક હયે રાજ,
બહો કૌન હયે જો આજ—ઊસકો ન દેવ બાજ.—એ.

[સુનુબરકી કરાંમતસે રોશન શેહેર દેખ
કર સમરવરકા અપની બેઠીકો રોશન
શેહેરકે તરફ જાનેકો ઇજાજત દેના.]

સારંગ-ગજલ-તુમ અપની ચક્કમ મસ્તકા.—તર્જ.

સમરવર—બસ આજહી સીધાર ન કર કલકી દેર તુ,
કાસીદકે સાથ જા હસે ખાલી ન ફેર તુ.—બસ.
આશક તેરા સમાપ મલક અર્જ પર મલીક,
આલમમે જો જબર હયે, સમઝ ઊસકા જેર તુ.—બસ.
અબ તેરે દહોં ગમકી મુઝે શીકહી નહીં,
ધર ઊસકે હરએક એશસે હોવેગી સેર તુ.—બસ.

મજ્જુર તર્જ.

મુદ્રાં—શાહજાદી સાથે આપકે હમકોની લીજીયે,
 જામે ખુશીકે સાથે રહે જમકોની લીજીયે.—શાહજાદી.
 સોહાબતકા શાહદ આપકી હમપરની હો અસર,
 હો કર ખુશી તો જાતે હો ગમકોની લીજીયે.—શાહજાદી.
 જાતે હો વુમ ધરમમે જો ઝગડેકે વાસ્તે,
 તો હમસે મુદ્રાં સાહેમે દમકોની લીજીયે.—શાહજાદી.
 ઝી ઝોટી—ઝાજલ—એક સખ્જ પરી—તર્જ.

ગુલખદન—રખસતકા અગ્ને પીદર રહે હમારા સલાંમ લો,
 મુદ્રાં—મુદ્રાંની જાતા હમે રહે દુખારા સલાંમ લો.—રખસત.
 સુનુખર—કરકે સલાંમ જાતી હું શાહજાદીકો મએ લે,
 રામશાદ—શાહજાદેકે ખુસીર જહાંઆરા સલાંમ લો.—રખસત.
 સમરવર—દુખતર મેરી વુ અમ્નો અમાંમે ગુજાર કિન્ન,
 રામશાદ—હોતે હમે રાહી હમતો હમારા સલાંમ લો.—રખસત.

[સમરવરકા ગુલખદનકો સુનુખરકે હવાલે
 કરના, સખ આહલેકારોંકા શુક જનામે
 ખારીમે બળ લાના.]

તમામ હુવા બાબ પહેલા.

બાબ દુસરા—પરદા પહેલા.

જ'ગલ.

[હુ.શકલ શાએરીકા ફેટ પુરાંને લીબાસ
 મે દાખીલ હોનાં.]

બીલાવ—તરજખંદ—અદાએ તેરી રહે જાદુભરી હમેરે—તર્જ.
 શાએરી—જસે કહેતી હમે દુખાં શાએરી સારી,
 જહાંમે ફીરતી હમે ધન રોજોં બહો મારી.

કરે ઇસ દારમે કૌન અપ્પ મુઝે ખ્યારી,
કે મરે કુદ્દાનોઝી હુવી ખવારી,
“હરીફાં બાદહા ખુરદન્દો કુલ રક્તન્દ,
તેહી ખુમ ખાનહા કરદન્દો કુલ રક્તન્દ.”
બ્હો શાફર આજ કલ દુન્યામે હોતે હએ,
જો ઊરતાદોઝાબી મુજજતકો ખોતે હએ.
ચ્હે હીન્દી હાએ ! કયા ગફલતમે સોતે હએ,
સુખન જમીકા સુતકે હમતો રોતે હએ,
“હરીફાં બાદહા ખુરદન્દો કુલ રક્તન્દ,
તેહી ખુમ ખાનહા કરદન્દો કુલ રક્તન્દ.”
કીસીકે શેઅર પર રોનકે જો પાતે હએ,
બડહાનેકે એવજ ઊસકો ઘટાતે હએ.
ચ્હે આપ અપનેકો જામ નાહકે બડાતે હએ,
તો આજુજ હોકે ચ્હે હમબી સુનાતે હએ,
“હરીફાં બાદહા ખુરદન્દો કુલ રક્તન્દ,
તેહી ખુમ ખાનહા કરદન્દો કુલ રક્તન્દ.”

[આનાં શાએરે શાએરાંકા ઐર શાએરીકો મનાનાં].

કહ્યાન—ગજલ—લટકનસે હમ જાતે જંગપર—તર્જ.

શાએરે શાએરાં—

શાફર, માહીર, આપીર, જાહીર, કથું ન હોવે નાંમ અપનાં,
શાએરાને શાએર રખમે જબકે તપ્પલુસ આમ અપના.—શાફર.
શાએરી તુમ હો બેગમ, ઐર મએલી દુન્યામે બેગમ,
દેખો દક્તર, સબકે અતર, કરતા હએ અપ કાંમ અપનાં.—શાફર.
શાફર મુઝસે નાદીમ હએ ઐર ફાજુલ મરે ખાદીમ હએ,
શાફર શાફર શોર હુવા હએ સબમે સુખહો શાંમ અપનાં.—શાફર.

પીલુ—ગજલ—સભામે ખુલવાકે મુઝે—તર્જ.

શાએરી—કયા જેબ હમસે પાએગા ચ્હે તુઝકો કયા હુવા,
બજમે જહાંમે તુતો ચીરાગ હએ ખુઝા હુવા.—કયા.
શીરએન બી ચ્હે, કહેતા હએ મનસુર મએંહી હું,
સબકા કલાંમ દહેરમે અન્તા અના હુવા.—કયા.
ખવાહાને ખાર ખાર હએ, ખવાહાને ગુલ હએ ગુલ,
ખાગે જહાંન વફૂ અપ હરએકકા હુવા.—કયા.

જીતા-અહુન્સ—ગજલ. —હયે કીસ રંગકા તેરા.—તર્જ.

શાએરે શાએરાં—

મએં યુનજીરે દુન્યામેં યુન હું કે ખાર હું,
ખયાં કર ખીજાં હું યા ફરલે બહાર હું.—મએં.
જહાંમે નહીં કોઇ શર્હરે હયે મુઝસા,
મએં શોઅરાકા યુનતાને આલી વીકાર હું.—મએં.
એ જંગલમે શહે શએરાંકા જો આવે,
તો દેને શીકરત ઊસકો મએં અબ સવાર હું.—મએં.

મ જ કુ ર તર્જ.

શાએરી—

તુ આપ અપનીહી મારે હયે લાફ હમસે,
અહાતા હયે ફેર કેસા ઇનસાફ હમસે.—તુ.
નહીં અગરફે ફાલ હો કાએલે ફાલ,
અએ સીફલે કયા તુ હોગા અશરાફ હમસે?—તુ.
તુ મુજરીમ જહાંમે મએં દુન્યામેં રૌનફે,
ગલીજ હોગા તો હોગા કયા સાફ હમસે.—તુ.

જીતા-અરહુન્સ—ગજલ. —ખયર લેરે મસીહા.—તર્જ.

શાએરે શાએરાં—હુવે હએં હાએ ! હમ અદનામ તુઝસે,
હમે કયા શાએરી થા કાંમ તુઝસે.—હુવે.
બ મુશકીલ તેરસે હમને વફાકી,
જફાકા સહેલ હયે ઇનઆમ તુઝસે.—હુવે.
માલેગા અબ ન તુઝસે તેરા કાશીર,
ગરજ કયા રૌનફે ઇસલાંમ તુઝસે.—હુવે.

મ જ કુ ર તર્જ.

શાએરી—જો હમ એસે ખાયાતી ન હોતે,
સીફાતી તુમમે ફેર જતી ન હોતે.—જો હમ.
અએ જંગલી તુમમે ગર આ કર ન ખરતે,
તો ફેર શહેરાંમે દેહાતી ન હોતે.—જો હમ.

[જનાં શાએરીકા બીડક કર શાએરે શાએરકા.]

કાફી—હોરી.—રંગ ડારા માહેકો તુને રંગારી.—તર્જ.

શાએરે શાએરાં—નહીં શાએરી હોતી અએ રામ અફસોસ,
કરેં જાકે હમ ઝૌર કોઈ કામ અફસોસ.—નહીં.
તનાથ અબ કરેં જાહેલીકો કહીસે,
મેરી પહેલેથી ઠહો દીલઆરામ અફસોસ.—નહીં.
શહે જંગલી હએ ઠહો જો જોહલાકા સુલતાં,
છુડાએગા અપના ઠહો ખુશ કામ અફસોસ.—નહીં.

[આના જંગલીશાહકા પરેશાંન હો કર.]

જીલા—અહુસ-લાવની.—ગુલ અમનમે ખીચ્છુ.—તર્જ.

જંગલીશાહ—તુ અએ શાએરાંકે શાફર રખ હોશીયારી,
ગયા લેકે ગવૈયા મેરી દીલબર ખ્યારી.
મએને ગુલબદનકો દેખા જાતે જાતે,
થા સાથ ગવૈયા ઊસકે ગાતે જાતે.
અલો ધુંડે કહીં મીઝ જાએ ઠહો આતે જાતે,
હોતી પહેલે ખબર તો ફુન્દે લગાતે જાતે.
ઊઠો નીન્દસે કરે અબભી કુચ્છ બેદારી,
ગયા લેકે ગવૈયા મેરી દીલબર ખ્યારી.—તુ.

મજ કુર તર્જ.

શાએરે શાએરાં—મેરી શએરીને મુઝસેભી મુંહ ફેરા,
તુમ જાહેલીસે હાથ મીઝાદો મેરા.
હમનેરખમે ખીયાલ હએં લાખોં ગાને બનાએ,
સબ તુરરે કજગીવાલોકોભી હરાએ.
પર ન શાએરીકે દયાંનમે મજમું આએ,
બસ જાહેલીકો લાયક હમને પાએ.
અલો જાકે કરે માઅશુક પ અપની ધેરા.—તુમ.

[જનાં દોનુકા.]

બાબુ દુસરા—પરદા દુસરા.

૪૦૭૭૭૭.

[દેવકે કાનારે પર ગુજબદનકે આગે ગાતે
હુવે દીખનાઈ દેના શમસાદકા.]

કલ્યાન-એ. પાસી—શકલ.—આપકા મુલનાઈ હું—તર્જ.

શમસાદ—* * આહીયે અમરિજી જીતના નાહીયે,
પહે અગર અહીંતો... નાહીયે.—આહીયે.
ગણનેકે તેરે... સમજાયા દીધા,
બારે અમર ઇન્કે... સાજા નાહીયે.—આહીયે.
દેવકીકા પાસે હવે બેનાવડી
મુંદ છુપાના હવે બેના નાહીયે.—નાહીયે.
ગરીબ હવે મહા... વા,
અમરે... નાહીયે.—આહીયે.
આતે... અમર,
આપકે મુલનાઈ દેના નાહીયે.—આહીયે.

સામંત—શકલ—આપકા બારે...—તર્જ.

ગુરુજી—

* બે. અમરિજી તરફને હવે તે...
પહે મુલે તરીકે દેના મળે...—બે.
કરે હવે... તે...
તેથી તરફને...
દીખાકે...
ન દેના...—બે.

* * ઈસ નીશાનકી ચાલે જનામ મીરજા નીશાહ અસદ,
દુહાખાને “ગાલિબ” શાગેરે દેહલી સમજનાં.

પીનાદે એકસે સાફી જો હમસે નકરત હએ,
પીવાલા ગર નહીં દેતા ન દે શરાબ તો દે.—બેહો.

અસદ ખુશીસે મરે હાય પાંચ ફુલંગે,
જો બેહો કહેગા મરે આજ પાંચ દાખતો દે.—બેહો.

[સો જનાં ગાને ગાતે ગુન્ન્યાદનકા હૈજકે
કીનારે પર]

મજ કુર તર્જ.

શમશાદ—

૧ સાદાર એક ખુતે ગુન્ન્યા-દહન મુઝકો દીયા,
મરે અજ્ઞાહને બેખાર ચમન મુઝકો દીયા.—સાદાર.
બાસએ ખાલે પરી લુંગા ચેહી હએ તાઅનીર,
ખવાબ મેં હુરનેં હએ મુસ્કે ખુતન મુઝકો દીયા.—સાદાર.
ઝૈર અજ્ઞાહસે કયા દૌલતે દુ-યાં માંગુ,
ચહે અતા કમ હએ ખુતે સીમીયદન મુઝકો દીયા.—સાદાર.
નાનેહાલે ચમને હુસ્ન જીસે કહેતે હએ,
ઐસાહી યાર ચહે અએ ચર્ખેકોહન મુઝકો દીયા.—સાદાર.

[સુનુબરકા હૈજસે નીકલ આનાં]

ઝીન્જોટી—બએઠીયા મએં કાફમે.—તર્જ.

સુનુબર—

જકે અએ શમશાદ અપને મહલકો તુતો સંવાર,
દેખ હમારે જલ્દસે કયા હોતા હએ ઇજહાર.—જકે.
હસકે પીદરકો બી ખુલાતી હું મએં જ કર વાં,
આજ મીલગી તુઝસે બેથક તેરી ચહે દીલદાર.—જકે.

[શમશાદકા જનાં, સુનુબરકા ગાયબ હોનાં
હૈજમે, રાહમે મુલ્લાંકા સુનુબરસે અ-
લગ હોનેકે સખ્સમે જાહેલીકા મુલ્લાંકા
સતાંતા, મુલ્લાંકા ધબરાતે હુવે આનાં.]

પીલુ—કાહુરવા—રે રે કર કયા હાલ અમ્મેલી.—તર્જ.

મુલ્લા—

ખદ્દુરત જો જાહેલી મુઝે દાંમમે લાને આહે હમ્મે,
પડે ગલે જો રન્ડી મેરે કામમે આને આહે હમ્મે.—ખદ્દુરત.
જુલેસેલી એસી કાહ્યાકો ન કુલુલુ મમ્મેં ધુ ધુ,
જી મેરા ખસ શાએરીં કે દાંમમેં જાને આહે હમ્મે.—ખદ્દુરત.

[સીઆહર જાહેલીકા દાખીલ હોનાં, ઐર
મુલ્લાંકો મનાનાં.]

પીલુ—કાહુરવા—ખએઠરે જાની.—તર્જ.

જાહેલી—દખરે ધ્યારે દખરે—જી વુમપ નીસારે દખરે.—દખરે.

મુલ્લા—ગૌલે ખીયા ખાં, દુર હો ધસ આં,

જાહેલી—ખાલ હમારે દખરે.—જી.

મુલ્લા—ઝાલ ન જાલા, શૈતાંકી ખાલા,

જાહેલી—ખાલ સંવારે દખરે.—જી.

મુલ્લા—ઝાવની આંખે, નહીં વુઝે ઝાકે,

જાહેલી—મેરે નજારે દખરે.—જી.

મુલ્લા—તંગ કરેગી, જંગસે મરેગી,

જાહેલી—તેરે હમ્મેં મારે દખરે.—જી.

મુલ્લા—જાહેલી બદ હમ્મે, હમસે વુ રદ હમ્મે,

જાહેલી—તેરે સહારે દખરે.—જી.

બેહાગ—ગજલ—મુઝે હાએ તકદીર લાઈ.—તર્જ

મુલ્લા—મેરેસે અખસ દીલ લગાતી હમ્મે વુ,

ન કરવુતા મુઝકો ખુશ આતી હમ્મે વુ.—મેરેસે.

કુસમ ખાકે કહેતા હું અએ ફાહુશા,

જરાબી નહીં મુઝકો બાતી હમ્મે વુ.—મેરેસે.

મ જ કુર તર્જ.

જાહેલી—નહીં બાતે હમ્મેં હમ ? નહીં તો નહીં,

હમ્મે મેંદાંસે ખાલી જમીં તો નહીં ?—નહીં.

નહીં તુમસા કોઇ મજબૂના મુઝે,
નીગોડે તુ એસા હસીં ? નહીં ?—નહીં.
શીદ મુઝ પ હયે શાએરે શ.એરાં,
તુ ઊસસા હયે જોહરા જાનીં તો નહીં ?—નહીં.

[જના જાહેલીકા મુદલાકો ધકકા દે કર.]

અ એ ત.

મુદલા—જુસ્તજુમે અબ મેરી માઅથુકકે જાતા હું મએં,
હર તરાહસે શાએરેકો હાથમે લાતા હું મએં.

[જના મુદલાકા ઝૌર આના જાહેલીકો
લે કર શ.એરે શાએરાંકા.]

કાલીંગડા—કાહારવા—દેખો દેખો બગીચેમે.—તર્જ.

શાએરે શાએરાં—

તુઝે તુઝે અએ જાતી જીગરમે રખું,
મએં જીગરમે રખું, મએં નજરમે રખું.—તુઝે.
મએંને નીકાલા શાએરેકો તેરી ખાતીર જાન,
જાહેલી મએં તેરી કસમ હું તુઝપરહી કુરબાન.—તુઝે.
મજકુર તર્જ.

જાહેલી—

સાથ ચલે ગએ ઊસકે જીસને પકડા અપના હાથ,
અએલ નહીં હએં હમ જો કીસકે હાથમે દેં નાથ.—તુઝે.

શાએરે શાએરાં—

કર બયાં તુ દીલસે મુઝકો કરવી રહેગી પ્યાર,

જાહેલી—

જીસ પર હાંગે સદકે હમ જો હોગા અપનાં પાર.—તુઝે.

શાએરે શાએરાં—

ખુશ તુને રહે ખાત કહીં હએ વાહરી મેરી જાન,

જાહેલી—

દો દીનયાં ઝૌર દો દીન વાં હમ, એસે હએં મહેમાન.—તુઝે.

[શાએરે શાએરાંકા જાહેલીસે બગીચીર
હોના ઝૌર જંગલીશાહકા આના.]

પાહાડી-ઝી-ઝીટી-ગજલ-જીસે ધૃસ્કુડા તીર.—તર્જ.

જંગલીશાહ—મજે આપ અપને ગિડાએગા તુ,
તો કયા ગુલબદનસે મીલાએગા તુ?—મજે.
મીલુ અપની માઅથુકસે જાહે મએ,
ધંજાજ એસા કયા અખ બતાએગા તુ.—મજે.

મજ કુર તર્જ.

શાએરે શાએરાં—અરે જંગલીશાહ તુમ મુતે. મેરી બાત,
નહીં જાહેલીકી કીસીમે સીદાત.—અરે.
ચહે એક ખીખી બસ હએ તુમહે ઝોર હમે,
કયું ધખરાતે હો ફેર ભજા નેક બાત?—અરે.
[જંગલીશાહકા ગુલબદન નજદીક સોઈ
હુવી દેખનાં.]

મજ કુર તર્જ.

જંગલીશાહ—ચહે સોઈ યહાં કૌન હએ રીઝવા,
અરે જલ્દ ઈસે યહાંસે ગઠ.—ચહે સોઈ.
વોહી ગુલબદન હએ મેરી જાનેજાં,
મએ જીસહે લીયે રામમે હું મુખતેલ.—ચહે સોઈ.

[જંગલી ઝોર શાએરે શાએરાંકા ગુલ-
બદનકો ગિઠાને ચહાનાં, મુખરકા હો-
જસે નીકલ કર તાલી બજાનાં, દો દેવકા
નમુદ હોના, સખકા ધખરાનાં.]

કહયાંન.—કમાલ મેહર.—તર્જ.

મુનુખર—અરે દેવો જલ્દ આગી તુમ,
ઈન સખકો ખોધ લાગી તુમ.
કુખજા જો ઈન પ પાચી તુમ,
મુદેકે ધરમમે જાવો તુમ.

ધનકો વહાં લે જાવો વુમ,
ન ખોડ કુચ્છલી ખાવો વુમ.
મેરે હુજુર લાવો વુમ,
ધનઆમ તાકે પાવો વુમ.

[સુનુઅરકા આગ્યેય હોનાં, દેવોંકા સખકો
ખાંધ કર લે જનાં, ગુલઅદનકા નીન્દમે
અરસાનાં.]

ખા ખસા.

ગુલઅદન—અગ્યે શમશાદ ધતના તો કર વુ ખયાં,
કબ આગ્યે શાહજાદમે દોસીતાં.

[ગુલઅદનકા આંખે ખાલ કર ધઅરસાનાં.]
અરે હાગ્યે ! કોઈ નહીં હાગ્યે યહાં,
ગઢૈયા દસા દે ગયા હાગ્યે કહાં !
ધલાહી મેરા કૌન અખ હાગ્યે યહાં !

હુસા—સાહેબ—તેરા સર્વસા ફદ.—તર્ફ.

૧ મુઝે દેકે દીલ જન ખોના પડા હાગ્યે,
અરજ હાથ દોડુસે ધોના પડા હાગ્યે.—મુઝે.
સમઝતેયે હમ દીલ લગી દીલ લગાનાં,
સો અખ જનકા હાગ્યે રોના પડા હાગ્યે.—મુઝે.
મોહખતમે રસનાસે રસવા હુવે હમ,
જમાનેસે મોહખુમ હોના પડા હાગ્યે.—મુઝે.
રહે હન્દા કુરુતમે શરમીન્દગી હાગ્યે,
મુંહ અશકે નદામતમે ધોના પડા હાગ્યે.—મુઝે.
કરે અલકે આખાદ અખ ગોર અગ્યે રીન્દ,
ખહોત દોનસે સુના બહો કોના પડા હાગ્યે.—મુઝે.

[જાહેજાર રોના ગુલઅદનકા ગોર સુનુ-
અરકે ખુલાસે આના સીપાહીયોંકે હ-
મરાહ સમરતર શહે જમાનકા, દોનોકા
અગલગીર હોનાં.]

મજકુર તર્જ.

સમરવર—કયું રાત્રી હયે તુ જાગરાજર અયે ઘીલઆરા,
સીતમ એસા કીસને હયે તુઝપે ગુજારા ?—કયું.
સુનુખર મુગાની મુઝે લાઇ હયે રહાં,
તેરા કરરોફર ખેટી દીખલાને સારા.—કયું.

અબી યાત.

ગુલબદન—

હયે મુગાની જાદુગરની, ઝૌર ગવૈયા જાદુગર,
દાનુ મુઝકો છોડ કર જાતે રહેં હયે અયે પીદર.
ઝુઠે થે, મફાર. થે, કાજીમ થે, દાનુ પુર જશ,
ઠહો પરીધી ઝૌર યા ઠહો જીન ગુમ હુવે હમકો બનાં.

[સમરવરકા પરેશાંન હોનાં, સુનુખરકા
હૈજમસે નીકલ આનાં.]

બઝેરવી.—ખીનતી હા મારી.—તર્જ.

સુનુખર—

કીયા તુઝપ કરમ, તુને સમઝા સીતમ,
કયું ખાતી હયે ગમ, દેખ જાહો હશમ.—કીયા.
કુચ્છ પડતે હયેં હમ, યહાં કરતે હયેં હમ,
દેખ મુલકે ધરમ, લે અપના સનમ.—કીયા.

[સુનુખરકા અફસું કુંકનાં, જંગલકા ગા-
એબ હોના, શમશાદકા શાહી લીખાસ
મે મહેલમેં બઝેઠ હુવે દીખલાઈ દેનાં
એક તખ્ત પર, ઝૌર ગુલબદનકો દેખ
કર બગલગીર હોનાં.]

કહ્યાંન—ગફલ.—દુલહન માગે સંવારન સારી.—તર્જ.

ગુલબદન—જી ન હમ આતે હસ્તીમે મુલકે અદમસે,
તેરા શૈફ લે આયા હયે હમકો દમસે.—ન હમ.
તેરા તાજા કી કીસ્તે ઊમ્મીદ અપની,
હુવે બાહરાવર ફઝેજે અપ્પે કરમસે.—ન હમ.

મજાકુર તર્જ.

શમશાદ—નહીં મીલતે ગર ચાર આ કર તુમ હમચે,
તો દે દતે જી અપના દુરીકે ગમસે.—નહીં.
પેહી બન્દેકી તો દુઆ થી હમેશાં,
પ્રુદાવા મીલા દે તુ મેરે સનમસે.—નહીં.

[દેવોંકા લે આના ગીરફતાર કીયે હુવે
જાહેલી ઝૌર જંગલીશાહકો મઝ
શાએરે શાએરોંકે.]

અપી યા ત.

સુનુબર—કયું અએ મુજુપો અબ કરોગે ખતા ?
જંગલી—હું તાબએ જો આહો જો દીને સજા.
સુનુબર—[દેવકો] હસેતો તુ દરીયામે જા કર કુખા,
[દેવકા લે જાના જંગલીશાહકો
ખીંચતે હુવે.]

શાએરે શાએરોં—અરે હાએ હાએ ! ફેરતો મઝેંબી મુવા.
સુનુબર—[શાએરે શાએરોંકો] તુ અએ જાહેલે જાહેલી બદ સીકાત,
સજા પાતા હએ જાહેલીકો દે હાત,
શાએરે શાએરોં—મુરાદ અપનીભી તો થી પેહી હુજુર,
[દાનોકા હાથસે હાથ મીલાનાં, મુલ્લાકા
શાએરીકો લે આના.]

મુલ્લા—મઝેં લે આયા હું શાએરી રસ્કે હુર,

સમરવર—પ્રુશીમે તુ સાથ ઊંચ હસકે ગુજાર.

સુનુબર—[શમશાદકો] મુઝે હુકમ જાનેકા હએ ગુલઊજાર ?

ગુલબદન—તુમહે સમઝેયે હમતો ઈનકે હનીંબ ?

સુનુબર—બલા ઝૌસે લાએ કહાંસે નસીંબ !

ગુલબદન—અએ શાહજાદે ખાહ હસેંબી મેરે સાથ,

શમશાદ—લો દેતા હું અપના મઝે દાનુકો હાથ.

[શમશાદકો દાનોકો અપના રસ્તે
મુખારક દેના.]

સમરવર—કીયા હકને જેસા તુમ્હે આજ શાદ,
કીયામત તલક પુ' રહો બામુરાદ.

છાલા—ઝીન્ઝોરી.—બાદે બાદે સાંવરીયા.—તર્જ.

સખ—

રહો રહો હમેશાં શાદરે, રહો હૈય તલક તુમ આબાદ—રહો.
મુશતરીઓ માહ યુલ વ સુનુબર, રફકે કંમર શમશાદરે,
ફજલસે તેરે હમને ખુદાયા, પાઈ અપની મુરાદરે.—રહો.

બાહિર પડયા છે.
વીકટોરીયા નાટક મંડલીના
હીંદુસ્તાની નાટકો.

ગુલબા સનોબર ચે કર્દ ?

ઊર્ફ

ગુલને સનોબરસે કયા કીયા ?

હીંદુસ્તાની નાટક ૪ બાબકા.

કીમત છે આના.

મજહુબે ઇરફ

ઊર્ફ

બકાવલીઓ તામુલમુદક

હીંદુસ્તાની નાટક ૩ બાબકા.

કીમત છે આના.

પાક અસમત નાજનીન

ઊર્ફ

જર ખરાદ ખોરશેદ

કીમત છે આના.

જલદી છપાઈ બાહિર પડશે.

વીકટોરીયા નાટક મંડલીના હીંદુસ્તાની ખેલો.

૧ રાજા ગોપીચંદ.

૩ અમલદાર.

૨ આલમગીર.

૪ ખેલો.

પ્રગટ કરનાર—જેહાંગીર ખેજનલ કરાણી,

નાં ૧૮, પારસી બજાર સી, કોટ, મુંબઈ.

છપાઈ બાહરે પડીયુંછે.

તુતી નામું

યાને

એક બોલતા પોપટે એક ઓરત આગલ જાવન

રાત શુધી કીધેલી દીલપસ'દ અને આનંદ

આપનારી નજદીક પોનોસો વાતો.

અશલ ઊપરથી સુધરાવીને

છપાવી પ્રગટ કરનાર

અલાયન્સ પ્રીટીંગ પેરેસના મલેકો.

કીંમત સુંદર બાધણી સાથે રૂ. ૨.

પોસ્ટેજ આના રૂ.

નીચે લખેલા ઠેકાણા ઊપરથી મલશે.

કોટ—અલાયન્સ પ્રીટીંગ પ્રેસ, નાં. ૭ મરીન હસ્ટરીતમાં કરાફરડ
લીલાંગિવાલા પેરમાં બીજો મારે.

„—મી. જાંહંગીર ખેજનજી કરાની, પારશી બજાર નંબર ૧૮.

„—મી. દોરાબજી માલેકજી શગક, કીંગ બરાબની પાસે.

„—મી. શાપુરજી ફરામજી માદન, બજારગેટ,

ધાભીતલાવ—એરચશા કરાનીની બુક ડીપોમાંથી.

કાલબાદેવી—રામવાડી પાસે દામોદર હરવરદાસ લાઇબ્રેરીવાલાની
ફાંતેથી મલસે.

વીક્ટોરીયા નાટક મંડલીના

ઉર્દુ ગાયણ યુક્ત નાટકો.

	રૂ.	આ
સીતમે હામાન.....	૦	૮
હુમાયુન નાસીર.....	૦	૪
હીર રાંઝા.....	૦	૪
બેનજીર બદ્રેમુનીર.....	૦	૪
પુરન ભગત	૦	૪
હાતમ બીન તબે તથા ભોલે મીયાં.....	૦	૮
ફીમાનએ અન્નદાન.....	૦	૮
જફાએ સીતમગરી તથા મીયાં પીસુ.....	૦	૬
મનસાફ માહમુદગાહ ગજનવી.....	૦	૮
જલમબ દીવામંદ તથા ફરેબી મોહબ્બત.....	૦	૪
સબકુમ મુયમાન.....	૦	૪
નુરુદ્દીન ઔર હુસનઅફગેજ.....	૦	૨
અબ્બાસી ગુલામ.....	૦	૨
જુદમે અજલમ.....	૦	૬
ખાતે મોહબ્બત.....	૦	૬

સીતમે હામાન - અન્નદાન ઉલ્લેખ - હીર રાંઝા -
બેનજીર બદ્રેમુનીર અને પુરન ભગત એ પાંચ
ખેલાનો સાથે બાંધેલી ચોપડીના..... ૧ ૦

જફાએ સીતમગરી - હાતમ બીન તબે અને ફીમા-
નએ અન્નદાન એ ત્રણે ખેલાનો સાથે
બાંધેલી ચોપડીના..... ૧ ૦

મીયાં પીસુ ઔર બીબી ખટમલ - નુરુદ્દીન ઔર
હુસનઅફગેજ - અબ્બાસી ગુલામ - જલમએ દીલ
પસંદ - ફરેબી મોહબ્બત અને ભોલે મીયાં એ
બધાનો સાથે બાંધેલી ચોપડીના..... ૦ ૮

ઉર્દુ હરફમાં છાપેલી.

સીતમે હામાન.....	૦	૬
હુમાયુન નાસીર	૦	૪
બેનજીર બદ્રેમુનીર.....	૦	૪

હેકાંસુ - ત્રણમાં; નેહાંગીર બેજનજી ફગાંણી. નાં ૧૮,
પારસી બજાર આગ, તથા અજાયબસ પ્રોટીંગ પ્રેસ, નાં ૭,
મરીન આગ. મુંબઈ.

